

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/138/2014
Identifikačné číslo spisu:	6013201891
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6013201891.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: E. L., nar. XX. S. XXXX, bytom J., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia o invalidom dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/208/2013-31 zo dňa 5. augusta 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/208/2013-31 zo dňa 5. augusta 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 14. novembra 2013, ktorým odporkyňa podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a podľa § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku. Rozhodnutie odôvodnila okrem iného tým, že podľa posudku Sociálnej poisťovne, pobočka Banská Bystrica zo dňa 28. augusta 2013 miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je u navrhovateľa 55 %.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie na pojednávaní dňa 29. apríla 2014 za prítomnosti účastníkov a pojednávanie odročil za účelom opätovného posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa v prítomnosti prísediacoho lekára internistu a ortopéda.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie aj postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu opätovne na pojednávaní dňa 5. augusta 2014 v zmysle § 2501 O.s.p., oboznámil sa s pripojenými listinnými dôkazmi, vypočul účastníkov a dospel k záveru, že opravnému prostriedku navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Krajský súd v rozsudku uviedol, že na základe opravného prostriedku navrhovateľa a na základe kritérií určených zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení posúdil zdravotný stav navrhovateľa opätovne

posudkový lekár Sociálnej poisťovne - ústredia so sídlom v Banskej Bystrici v posudku zo dňa 13. marca 2014 so záverom, že navrhovateľ je invalidný, lebo jeho miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 55 %. Posudkový lekár ako rozhodujúce zdravotné postihnutie uviedol choroby podporného a pohybového aparátu, postihnutie končatín, stratu jednej dolnej končatiny v priehlavku alebo v Chopartovom kĺbe, kapitola XV, oddiel G, položka 33, písmeno b/ 45 % a ako iné zdravotné postihnutie choroby tráviacej sústavy, choroby pečene, žľazových ciest a podžalúdkovej žľazy, choroby pečene - stredne ťažkého stupňa, kapitola X, oddiel D, položka I, písmeno b/. Posudkový lekár v celkovom posudku uviedol, že navrhovateľ utrpel v 17 rokoch úraz na motocykli s polytraumou, s trvalými následkami na ľavej dolnej končatine, ktorá musela byť amputovaná v Chopartovom kĺbe. Amputovaný pahýľ opakovane hnisal, došlo k vzniku chronickej osteomyelitídy, ktorá spôsobila trvalé zmeny v členku v zmysle jeho stuhnutia. Ľavá dolná končatina je skrátaná o 3 cm v dôsledku čoho má narušený stereotyp chôdze, čo mu spôsobuje bolesti v chrbte, v bedrových kĺboch a kolenách. Pri RTG vyšetrení je koxartróza hodnotená ortopédom vľavo ako III. stupňa, vpravo ako II. stupňa, zatiaľ s ľahkým funkčným obmedzením. V kolenách je RTG dokumentovaná artróza I. až II. stupňa, taktiež s ľahším funkčným obmedzením. Jeho pracovný potenciál je naďalej znížený na úroveň čiastočnej invalidity na značne sťažené životné podmienky. Menovaný je zároveň invalidný aj podľa zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Rozhodujúcim ochorením pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je stav po amputácii dolnej končatiny v Chopartovom kĺbe, pri ktorej je miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %. Túto zvyšuje o 10 % ochorenie pečene ethyltoxického pôvodu - cirhóza pečene. Ochorenie pečene sa síce zhoršilo v marci 2013, kedy bol hospitalizovaný na internej klinike pre dekompenzovanú cirhózu s potrebou opakovaných odľahčovacích punkcií voľnej tekutiny v bruchu. Pri gastrofibroskopickom vyšetrení zistené veľké pažerákové varixy, ktoré gastroenterológ hodnotí ako nerizikové. V marci 2013 a v júni 2013 bol liečený aj pre vredovú chorobu žalúdka a dvanástorníka, ktoré sú toho času v remisii. Osteoporóza potvrdená denzitometricky je stredne ťažká, bez patologických zlomenín. Aktuálne v liečbe, ktorej efekt zatiaľ nevieme posúdiť. Ide o sekundárnu osteoporózu pri cirhóze pečene. Vysoký krvný tlak je pri liečbe dobre ovplyvnený. Chronická osteomyelitída v oblasti pahýľa ľavej dolnej končatiny je podľa laboratórnych parametrov hodnotená ako stredne ťažká. Uvedené ochorenia zohľadnila pri zvýšení miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 %. Posudkový lekár v pracovnej rekomandácii uviedol, že môže vykonávať prácu len v prostredí bez fyzickej záťaže s dlhodobým chodením, státím, dvíhaním a nosením ťažkých bremien, zodpovedajúcu stupňu vzdelania, v chránenej dielni pri výrobe a balení drobných predmetov, informátora na skrátaný pracovný úväzok. Týmto posudkom boli potvrdené závery posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Banská Bystrica zo dňa 28. augusta 2013, ktorý bol podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia.

Na základe dožiadania súdu bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne - ústredia so sídlom v Banskej Bystrici v prítomnosti prísediacich odborníkov ortopéda MUDr. P. a internistky MUDr. F. v posudku zo dňa 12. júna 2014 so záverom, že navrhovateľ je invalidný s 55 % s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Posudzujúci lekári v posudku uviedli, že navrhovateľ predložil na ústnom pojednávaní o posúdení invalidity vyšetrenie chirurga, kde je urobené RTG vyšetrenie ľavej dolnej končatiny, ktoré potvrdilo známky chronického zápalu kostí v RTG obraze. Laboratórne vyšetrenia svedčia pre chronický zápal kostí, avšak stredne ťažkého stupňa. V laboratórnom screeningu je ľahko zvýšené GMT a ALP. Biliirubín, celkové bielkoviny má vnorme. Nové predložené vyšetrenia z infektologickej ambulancie potvrdili pozitivitu Yersiniových protilátok, avšak infektológ v závere vyšetrenia konštatuje, že menovaný z infektologického hľadiska nevyžaduje liečbu. Po opakovanom zhodnotení všetkých predložených odborných lekárskeho nálezov, ako aj po vyšetrení prísediacimi odbornými lekármi konštatovali, že jeho pracovný potenciál pri uvedenom zdravotnom postihnutí je naďalej znížený na úroveň čiastočnej invalidity, nie invalidity pre značne sťažené životné podmienky. Zároveň je menovaný invalidný aj podľa zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Rozhodujúcim ochorením pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je stav po amputácii ľavej dolnej končatiny v Chopartovom kĺbe, pri ktorom je miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %. Túto zvyšuje o 10 % ochorenie pečene ethyltoxického pôvodu v teréne chronickej hepatitídy B - cirhóza pečene stredne ťažkého stupňa. V anamnéze je zmienka o vysokom krvnom tlaku, ktorý v posledných rokoch nebol liečený, ani

kontrolovaný. Pri vyšetrení aktuálne namerané vyššie hodnoty krvného tlaku, ktoré môžu byť podmienené situačne. Je potrebná v tomto smere kontrola u praktického lekára. Celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je naďalej 55 %.

Krajský súd konštatoval, že posudky boli vypracované po náležitom lekárskom vyšetrení, po zvážení všetkých okolností namietaných navrhovateľom a že závery posudkov vychádzajú zo súčasného zdravotného stavu navrhovateľa a z poznatkov súčasnej medicíny. Krajský súd porovnal závery posudkov so závermi odborných lekárov a zistil, že posudky sú objektívne, komplexné, presvedčivé a akceptoval ich závery. Sú porovnal posudky posudkových lekárov s odbornými nálezmi špecialistov a zistil, že tieto navzájom korelujú a zhodne konštatujú určený stupeň invalidity.

Pre komplexné posúdenie veci súd považoval za potrebné zdôrazniť, že posudkoví lekári pri posudzovaní zdravotného stavu postupovali okrem zák. č. 461/2006 Z.z. o sociálnom poistení aj podľa Prílohy č. 4 k tomuto zákonu, ktorá je rozdelená do príslušných kapitol podľa ochorení jednotlivých orgánov. V týchto kapitolách je podľa druhu zdravotného postihnutia uvedená aj miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách. Posudkoví lekári v posudkoch podrobne zdôvodnili stanovenú mieru poklesu. V tejto súvislosti súd uviedol, že v zmysle zákona o sociálnom poistení sa miera poklesu posudzuje len na základe rozhodujúceho zdravotného postihnutia tzn. jednej diagnózy s prihliadnutím na závažnosť aj ostatných ochorení, ale jednotlivé percentá miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Navrhovateľ nepredložil súdu dôkazy, ktoré by spochybnil závery posudkových lekárov a správnosť napadnutého rozhodnutia.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil, zrušil rozhodnutie odporkyne a vec jej vrátil na ďalšie konanie, pretože súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci. Podľa jeho názoru napadnutý rozsudok nie je správny, pretože súd nevzal do úvahy námietky voči správnosti vyšetrenia jeho zdravotného stavu. Jednalo sa hlavne o tú skutočnosť, že pri vyšetrení členovia komisie nemali k dispozícii zdravotnú dokumentáciu, ale sa obmedzili len na niekoľko otázok. MUDr. P. navrhovateľovi pohýbal nohami a rukami a prehmatal mu brucho a tým sa vyšetrenie skončilo.

Uviedol, že na pojednávaní požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu predloženia ďalších dôkazov a to vyšetrení od MUDr. F. a MUDr. F., ktoré preukážu dôvodnosť tvrdení navrhovateľa. Závery komisie, ktoré prešetrovala zdravotný stav navrhovateľa nie sú v súlade s jeho skutočným zdravotným stavom podľa vyšetrení odborníkov.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené.

Posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní poukazuje na predloženie nových vyšetrení, odporkyňa poukazuje na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Námietky uvádzané navrhovateľom v odvolacom konaní o neúplnom zistení jeho zdravotného stavu preto odporkyňa považuje za nedôvodné.

Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto mu nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom súdneho konania prvostupňového ako i odvolacieho bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 14.novembra 2013, ktorým bola zamietnutá žiadosť navrhovateľa o zvýšenie sumy invalidného dôchodku.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona podmienený (okrem iného) invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona), pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 (§ 71 ods. 5 zákona).

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého, zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 - 8 zákona).

Percentuálna miera poklesu zárobkovej činnosti podľa druhu zdravotného poistenia, orgánov a systémov je uvedená v prílohe č. 4 k zák. č. 461/2003 Z.z.

Posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na pracovnú schopnosť občana vyžaduje odborné lekárske vedomosti a vo veciach sociálneho poistenia aj pre účely súdneho konania ju vykonávajú posudkoví lekári.

Podľa ust. § 153 ods. 5 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení lekársku posudkovú činnosť dôchodkového poistenia vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia Sociálnej poisťovne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd konštatuje, že posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia, ako aj v konaní o opravnom prostriedku a na základe dožiadania súdu za prítomnosti špecialistov na základe predložených odborných lekárskeho nálezov a vlastného vyšetrenia vyhodnotili, že navrhovateľov zdravotný stav neodôvodňuje zvýšenie invalidity, nakoľko miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zodpovedá kritériám invalidity v takej percentuálnej miere, v akej bola priznaná. Medzi závermi posudkov posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať. Posudky sú logické a presvedčivo objasňujú závery o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a o určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Aj odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že účastník konania je povinný predložiť dôkazy na podporu svojich tvrdení v rámci dokazovania pred správnym orgánom. Pri preskúmaní zákonnosti postupu a rozhodnutia v zmysle § 250l ods. 2 a § 250i ods. 1 O.s.p. je pre súd rozhodujúci stav v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne, ktoré bolo podľa jeho

názoru náležite odôvodnené, za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.